

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 563/2025
03.06.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Светлане Томић Јокић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Николе Станојевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Трстенику 1К 62/24 од 29.10.2024. године и Вишег суда у Крушевцу Кж1 10/25 од 14.03.2025. године, у седници већа одржаној дана 03.06.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Николе Станојевића, па се **УКИДАЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Трстенику 1К 62/24 од 29.10.2024. године и Вишег суда у Крушевцу Кж1 10/25 од 14.03.2025. године и предмет враћа Основном суду у Трстенику на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Трстенику 1К 62/24 од 29.10.2024. године окривљени АА оглашен је кривим да је извршио кривично дело тешка телесна повреда у прекорачењу граница нужне одбране из члана 121. став 1. у вези члана 19. став 3. Кривичног законика и осуђен је на казну затвора у трајању од једне године. Истом пресудом окривљени је обавезан да сноси трошкове кривичног поступка, о чијој висини ће суд одлучити накнадно посебним решењем, а оштећени је ради остваривања имовинскоправног захтева упућен на парнични поступак.

Пресудом Вишег суда у Крушевцу Кж1 10/25 од 14.03.2025. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Николе Станојевића и пресуда Основног суда у Трстенику 1К 62/24 од 29.10.2024. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног, адвокат Никола Станојевић због повреде

закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд усвоји као основан поднети захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је основан.

Бранилац окривљеног поднетим захтевом правноснажне пресуде побија због учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и наводи да се осуђујућа пресуда заснива на незаконитом доказу - исказу ББ, ванбрачне супруге окривљеног, који је морао бити издвојен из списка предмета, а ово стога што је исказ дат пред ОЈТ Трстеник 08.11.2021. године и на главном претресу 15.12.2022. године, а затим је на главном претресу одржаном дана 29.10.2024. године прочитан на основу члана 406. у вези члана 405. ЗКП, указивањем да је сведок морао бити уредно позван на главни претрес како би био упозорен да је ослобођен од дужности сведочења.

Из списка предмета утврђује се да је ванбрачна супруга окривљеног ББ, испитана 08.11.2021. године пред Основним јавним тужиоцем у Трстенику у предмету Кт 123/21, којом приликом је, у смислу члана 94. ЗКП упозорена да је ослобођена од дужности сведочења и након чега је дала свој исказ о критичном догађају, при ком је остала и на главном претресу одржаном дана 15.12.2022. године, када није прописно упозната да је ослобођена од дужности сведочења. Надаље, из списка предмета се утврђује да сведок ББ није уредно позвана на главни претрес одржан пред Основним судом у Трстенику дана 29.10.2024. године, којом приликом је првостепени суд, уз сагласност странака, прочитао исказ овог сведока који је дат на записнику пред Основним јавним тужиоцем у Трстенику 08.11.2021. године и на главном претресу дана 15.12.2022. године и на истом засновао побијану пресуду.

Одредбом члана 94. став 1. тачка 1) ЗКП прописано је да је од дужности сведочења ослобођено лице са којим окривљени живи у браку, ванбрачној или другој трајној заједници живота.

Одредбом члана 406. став 1. ЗКП прописано је да се упознавање са садржином записника о исказима сведока може обавити, по одлуци већа, сходном применом одредбе члана 405. овог законика, па су надаље у истом ставу у тачкама 1) до 5) прописани услови и ситуације везани за упознавање са садржином записника о исказима, док је ставом 2. истог члана прописано да записници о ранијем испитивању лица која су ослобођена

дужности сведочења (члан 94. став 1) не смеју се извести у складу са одредбама овог члана ако та лица уопште нису позвана на главни претрес или су на главном претресу изјавила да неће да сведоче.

Како се дакле, из списка предмета несумњиво утврђује да сведок ББ – ванбрачна супруга окривљеног АА, није уредно позвана на главни претрес, то се, по оцени Врховног суда на записнику о испитивању овог сведока, сачињеном од стране Основног јавног тужиоца у Трстенику 08.11.2021. године и исказу датом на главном претресу од 15.12.2022. године, а који су, супротно цитираној одредби члана 406. став 2. ЗКП прочитани на главном претресу дана 29.10.2024. године у доказном поступку, пресуда не може заснивати.

Заснивајући правноснажне пресуде на наведеном незаконитом доказу, по оцени Врховног суда нижестепени судови су учинили битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на шта се основано захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног указује.

Стога је Врховни суд усвојио као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Николе Станојевића, побијане пресуде укинуо и предмет вратио Основном суду у Трстенику, као првостепеном, на поновно суђење. У поновном поступку, суд ће отклонити повреду закона на коју му је указано овом пресудом, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку.

Имајући у виду разлоге укидања нижестепених пресуда, то се Врховни суд није упуштао у разматрање осталих навода захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, налазећи да су за сада беспредметни.

Из напред наведених разлога, Врховни суд је у смислу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Мирољуб Томић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**